

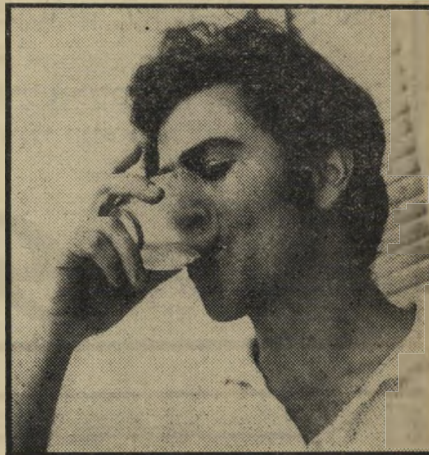
דיעות

תרבות מתקדמת

המועדון צוותא, מייסודה של מפ"ם, מתכנה "מועדון לתרבות מתקדמת". אבל מה זה תרבות מתקדמת? בכך התחבטו לדעת שני אמנים צעירים, הסאטיריקאן חנוך לוין והפיזיולוגי מנחם ביניצקי, שהכינו תוכנית סאטירית אנטי-מלחמתית, הקנו לה את השם מלחמה כללית לרגל חיסול המלך.

סאטיריקאן לוין מלחמה כללית

פזמונאי ביניצקי לרגל חיסול המלך

לאישור הוועדה הפוליטית של צוותא ל"קבלת אירקיי סופי". רק בעל מילים נפות. זה היה בי ינואר 1968. בסוף פברואר קיבל לוין הודעה, כי הוועדה הפוליטית אישרה את המהווה. הוא התקשר מייד עם עדנה שביט, מרצה לתיאטרון באוניברסיטת תל-אביב, ביקש שתביים את מלחמה כללית. עדנה הסכימה, והצוותא החל בעבודה לקראת העלאת התוכנית בצוותא.

אך בינתיים קרו כמה דברים. אחד מהם: המנהל של צוותא הוחלף. פיסקה הלך, ובמקומו בא שמעון מנחם. ומנחם בא יום אחד, בישר ללוין שיש לו הסתייגויות. כשהעיר לוין שפיסקה אישר כבר את התוכנית, גרם לכך שיכינו אותה בפועל, ענה מנחם כבעצם: "או שפיסקה יעמיד את התוכנית בעצמו!". בלית ברירה, כינס לוין פגישה נוספת לביורר כשרותו של המחזה האנטי-מלחמתי. בפגישה השתתפו מלבד המחזאים, גם עדנה שביט, שמעון מנחם והמבקר הכפ"מי

רב כריגרי. התוצאה: התוכנית שוב אושרה — בתנאי "שיוצאו ממנה מילים לא יפות, כמו, תחת", קצין-חינוך קבע. לוין הסכים לזה. בינתיים הגיעו כבר לתחילת חודש מאי יום בהיר אחר הפיעו שוב מנחם ובריגרי, הודיעו שההנהלה של צוותא תזוה בה מהסכמתה. כל העמל, ההשקעה והייגע של הקבוצה הבלתי-מיסחרית לא עינינה את אנשי-צוותא כלל. לזין גנואש ביקש שישקלו פעם נוספת את החלטתם. אנשי-צוותא ענו, כנדיבותם הרבה, שהם מוכנים להגיש את הטכסט לביורר סופי — הפעם לאדם מבחוץ. ללוין ולביניצקי היה ברור שמדובר באיש-תיאטרון. להתפתחם, נמסרה מלחמה כללית לעינו של מי שהיה או קצין-חינוך ראשי של צה"ל, מרכזי ("מורלה") בראון, שהתפרסם לאחרונה מפני שחזר בתשובה והפך דתי.

איש-צבא היה חייב לשפוט את המחזה האנטי-צבאי, התוצאות היו ברורות מראש: צוותא החליטה לבטל את הסכמתה. "לדבר עם תמונה". מאז חלפו עוד חודשיים. הקבוצה התלבטה בשקט, ללא רצון בפירסומה, המשיכה בחזרות וב-היפוישם אחר מקום בו אפשר יהיה להעלות, סוף-סוף, מחזה בלתי-תלוי. ה שבוע נודעה היה שהצליחו. "השגנו מקום", אמר לוין, "והתנאי היחיד הוא ששנשנה את השם ממלחמה כללית לרגל חיסול המלך לאת זאני, והמלחמה הבאה.

מעילות משכורתו של פקיד

הצעיר שניכנס למשרד עורר מייד את חשדו של סוחר ניירות-הערך. הסוחר, הי עוסק בעיקר ברכישת איגרות מלווה קליטה, רגיל לכך שמציעים לו איגרת אחת או שתיים. בעליה-איגרות, הוקוקים לכסף מזומן, אינם מוכנים להמתין עד למועד פרעונם, מכורים אותן בהתאם לשער-הבורסה — כמה לירות פחות ממה ש יקבל בעדן הסוחר.

אבל בידי הצעיר שניכנס למשרד היתה הבילה שלימה של תעודות מילווה-קליטה. ערכן הסתכם בכ-15 אלף לירות. מאחר ו כל איגרות מילווה-קליטה הן למוכ"ז, ו שמות בעליהן לא גרשמים עליהן, לא יכול היה הסוחר לבדוק מאין הגיעו התעודות. אבל ברגע שהצעיר היה מוכן לקבל תמורתן סכום של 12 אלף לירות בלבד, החליט האיש שמשוה חשוד. הוא סירב לקנות את התעודות. כשיצא הבחור מ-משרדו עם התעודות טילפן הסוחר לחבריו, בעלי משרדים לרכישת-איגרות וניירות-ערך, והזיז אותם מפני הצעיר החשוד.

"מוכרה לעשות את זה!" כעבור דקות מספר ניכנס הצעיר למשרד השני. בעליו כבר ציפה לבואו. המשטרה היתה בדרך. הצעיר נעצר. חקירה קצרה גילתה כי הוא פקיד בבנק לאומי, וכי את תעודתן מילווה-קליטה נטל ממקום-עבודתו בבנק. "גנו, באמת?" אמר הצעיר, "אתם חושבים שאפשר לחיות ממשכורת של 350 לירות? היתי מוכרח לעשות את זה. חלק מהכסף הספקתי כבר לבזבז במועדוני-לילה". עד לתפיסתו בידי המשטרה, כך הסתבר, הצלחתי הצעיר למכור איגרות מילווה-קליטה שנטל מבנק לאומי בסכומים של כמה אלפי לירות. כמה איגרות פדה בדיוק? איש לא יכל היה להבין תשובה על כך. בחקירה הסתבר, כי בבנק היה קיים שירות מדויק של התעודות — ולכן הבנק לא ידע כמה איגרות חסרו לו. אולם ההפתעה הגדולה ציפתה לשוטרים, כאשר התבררה להם זהותו של המועל הי צעיר. הוא הציג את עצמו כדני אנקוריון, בנו של עורך-הדין הד"ר ארי אנקוריון — אחד הפרקליטים החותיקים והמוכרים ב-ארץ, שהיה עורך-הדין הקבוע של מפא"י. בהתחלה, השוטרים לא האמינו לזוהריון. רק לאחר דיברו את תעודותיה, הסתבר להם כי אמת דיבר. הוא נעצר, שוחרר בערבות עד משפטו.

"חבל שלא מכרתי עוד איגרות", אמר דני לחבריו בבאווה, לאחר ששוחרר. "בין כה אף אחד לא יודע כמה לקחתי."

שערוריה שהרעישה השבוע את "אל-על" שבכה אור על עולמם הסגור ועל חייהם האינטימיים של כמה מהטייסיים והדיילות

מתרוממים?

בשרות החברה, התלבשה בחיפזון וחזרה לתפקידה. איש בין הנוסעים לא הבחין במה שהתרחש. אך ברור שלאחר תקרית זו לא שבה הדיילת לטוס — היא עפה. הדיילת הראשית של אל-על, חוה פטר — הנשואה ליועצו של ראש-הממשלה אהרון כידן — חקרה את הפרשה, הגיעה למסקנה כי מקומה של הדיילת לא ימצא עוד בשורות אל-על. את איש הצוות האמריקאי אי-אפשר היה לפטר. הוא לא מקבל את שכרו מאל-על. פעם, בראשית ימיה של המדינה, כשכל טיסה של מטוס אל-על עוד עלתה למלשם המיסים בכסף, היה תפקיד הטייס בחברה זו מעין יעוד לאומי. להיות דיילת באל-על? זה היה שיא מאווייהן של נערות-הזוהר, שראו במישרת-הדיילת אמצעי לראות את העולם ולהכיר אנשים מעניינים.

אבל כבר אז — כמו בכל ענף משקי אחר, בו שוהים העובדים לעיתים תכופות הרחק מבתם — היו בעיות חברתיות. בעיות שונות לגמרי מאלו המעסיקות כיום את החברה. אז, כשמרבית הטייסים היו צעירים — והנשואים בהם היו בעליהן של נשים צעירות ורעננות — היה נשות-הטייסים את הבעיה החברתית המעיקה על קברניטי הנתויכים. כי איך אפשר להשאיר נשים צעירות ב-בית, כשבעליהן נעדרים מהארץ כמה ימים שבוע?

ביקורים טהורים לגמרי

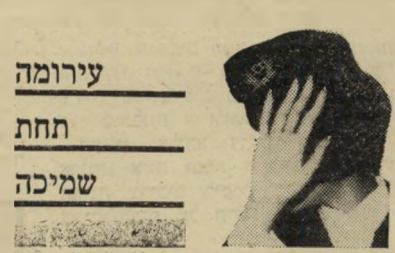
דוגמה לבעייה זו אפשר לקחת את סיפורו של טייס צעיר באל-על, ש התגלה כעבור זמן כמיטרד בצרתי. האיש היה צעיר, מקסים ובקי במלאכת החיזור. חוץ מזה הוא ידע בדיוק מתי שוהים חבריו בחו"ל, בטיסות ארוכות. תקופות אלו הוא ניצל כדי לערוך ביקורי-נימוסין אצל שותותיו של חבריו.

כחנותיו היו, כמובן, נקיות וטהורות לגמרי: הוא פשוט לא רצה שהנשים תשא-נה בודדות ומשועממות. משום-מה לא ראו חבריו בעין יפה כל-כך את הביקורים התכופים האלה, דווקא בימי היעדרם. הם פירשו את זרי-הפרחים — אותם היה מביא האיש לנשותיהם בתמימות רבה — כניסיון לקנות את ליבן. החלו להיעז תלונות עליו להנהלת החברה, וזו מצאה את האמתלה הראשונה כדי לפטרו, ולסלק בדרך זו את המיטרד.

מאז עברו כמה שנים טובות, ונשותיהם של הטייסים לא נעשו צעירות יותר. הן הפכו עקרות בית ואמהות לילדים. חלפה דגת-בעליהן הטייסים, שמישהו ינסה לחזר אחריהן ולפתות אותן. תחת זאת נולדה בעייה אחרת: הנשים החלו לראו לבעליהן. אפשר היה להבין אותן. מה יכולה אשה לחשוב, כשהיא יודעת שבעלה טס לכמה ימים ברחבי-עולם, עם שהיות ארוכות ב-מרכזי הבידור-והחברה-העולמיים, כמו פאריס, לונדון או ניו-יורק? ועוד כשהוא מלווה תמיד בצבא של דיילות צעירות ו-חינניות שמתפקידן — להיות מקסימות ו-מצודדות?

לא היו אלה הם תחום חדשות, תוצאה של

א-דיע"ל הפכה, השבוע, לחברה הממשלתית הריוחית ביותר. מספר הנוסעים המבקשים להשתמש בשירותיה גדל כל-כך, שהחברה חכרה לאחרונה מטוסים מחברה פרטית אמריקאית — הנמר המעופף. אבל השבוע הסתבר גם שאל-על מצליחה לא פחות — בשטח הרומאנטי. טייס ו-דיילת נתגלו כנמרים מעופפים — שעה ש נתפסו, באחד המטוסים החכורים עלידי אל-על, בעת-ניאוף.

צוותי-האוויר של מטוסי הנמר ה מעופף החכורים, המוטסים בקרי אל-על, הם על טהרת האמריקאים. נתיבי-האוויר הלאומיים מאישים אותם רק כדיילים ו-דיילות מישראל. הטייסים האמריקאים הם, בדרך כלל, גברים מבוגרים ומנוסים. כך קרה שאחד הנמרים הללו נתגלה, השבוע, טורף דיילת ישראלית חנינית — בהסכמתה, כמובן. הדבר אירע אי-שם, במרומים, מעל ה-עננים. כטיסה טרנס-אטלנטית ובמטוס מדגם בואינג. שלא כבטיסות אחרות של אל-על, לא היה המטוס, הפעם, גדוש בנוסעים עד אפס מקום. היו בו כמה כיסאות ריקים. הדיילות סימנו זה מכבר לשרת את ה-נוסעים. הפרטר — הוא הדייל הראשי הי מופקד על כל יתר הדיילים והדיילות ש במטוס — גילה לפתע כי אינו מצליח לאתר את אחת הנערות העומדות תחת פיקודו. הוא חיפש אותה בין מושבי ה-נוסעים, שמא התיישבה לנוח באחד ה-מקומות הפנויים. כשלא מצא אותה שם, פנה לחפש אותה בלאגטש — מקום-מנוחתם של הדיילים, בחלקו האחורי של המטוס. היא לא היתה גם שם.

או פנה הדייל הראשי לתא המחלקה הי ראשונה, בקידמת המטוס, ושמטרתו לשרת מחלקה שאינה קיימת במרבית הטיסות. הי פעם, בגלל מיעוט הנוסעים, לא היה של איש — מלבד הדיילת הנוסעת, ששכבה עם הכורסאות, מכוסה בשמיכה. היא לא היתה בודדה. לידה נח אחד מי אנשי צוות-האוויר האמריקאים של המטוס. כאשר נתבקשה עלידי הדייל הראשי לקום מייד — לא היתה מסוגלת לעשות זאת: כיו מתחת לשמיכה, היתה הדיילת הממודה עירומה.

למען הדיוק, יש להדגיש שהיא לא היתה עירומה לגמרי: דיילות אל-על חייבות ל-לבוש, כשהן בתפקידן, גרבי ניילון, הוראה זו לא הופרה עלידי הדיילת.

ה פצינה הבדתי-נעימה הסתיימה במהירות. הדיילת, הנמצאת כחצי שנה

עירומה

תחת

שמיכה

הווי-אהבה

בחוג

סגור

